

Revisorernas redogörelse 2013

Vi har under året granskat den verksamhet som bedrivits inom Kommunstyrelsens och övriga nämnders ansvarsområden enligt särskild granskningsplan. PwC har biträtt oss vid revisionen.

Kommunens fullmäktige är de kommunala revisorernas uppdragsgivare. Det är därför befogat att vi skriftligt för fullmäktige redovisar vårt uppdrag och de bedömningar vi gjort. Syftet med den årliga granskningen av all verksamhet är att pröva om nämnderna fullgör sitt uppdrag från fullmäktige. Revisionen skall också vara stödande och framåtsyftande. I uppdraget ingår bl a att pröva hur nämnderna tar till sig och tolkar uppdraget och operativt omvandlar detta så att verksamheten når de politiska målen. I nämndernas uppdrag ingår både uppbyggnad av system och verktyg för ledning, styrning, uppföljning och kontroll, liksom att säkerställa att systemen och verktygen tillämpas på avsett sätt. Utgångspunkten är nämndernas och styrelsens ansvar för att skapa förutsättningar för en ändamålsenlig, ekonomiskt tillfredsställande och säker verksamhet genom aktivt beslutsfattande.

En förutsättning för att kunna uttala oss i ansvarsfrågan är att ha förvissat oss om att Kommunstyrelsen och nämnderna aktivt visat att de tagit ansvar för att fullgöra fullmäktiges uppdrag.

Nedan lämnas en redogörelse för de granskningar som genomförts under revisionsåret 2013. Kommunens verksamhet har dessutom följts kontinuerligt genom protokoll och andra handlingar från Kommunstyrelsen och nämnderna. Träff har under verksamhetsåret ägt rum med representanter från Tekniska nämnden.

Väsentlighets- och riskanalys

En viktig och grundläggande del i revisionsprocessen är planeringen av revisionsinsatser. En utgångspunkt för revisionsplaneringen är bedömning av väsentlighet och risk inom verksamheterna. Revisionsarbetet skall inriktas mot sådana områden där det kan finnas risk för att väsentliga fel uppstår som kan påverka verksamhetens inriktning, förvaltning och redovisning. Revisorerna har genomfört en väsentlighets- och riskanalys till grund för revisionsplaneringen.

Granskning av delårsrapport per den 2013-08-31

Kommunens resultat för perioden är positivt med 74,1 mnkr vilket är 10 mnkr högre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett resultat på 40,3 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Utifrån genomförd granskning av kommunens delårsrapport gör vi följande bedömning:

- Delårsrapporten är i allt väsentligt upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt
- Utifrån de finansiella mål som kommunfullmäktige fastställt instämmer vi i kommunstyrelsens bedömning av möjligheterna att nå de finansiella målen.
- Vid granskningen har inte framkommit något som tyder på att det verksamhetsmässiga resultatet inte är förenligt med fullmäktiges mål.

Granskning av årsredovisning år 2013

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

God ekonomisk hushållning

Revisorerna skall utifrån kommunallagen bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för den ekonomiska förvaltningen som fullmäktige beslutat om i årsbudget och flerårsplan. Bedömningen skall avse både de verksamhetsmål och finansiella mål som fullmäktige fastställt och som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att två av de finansiella målen har uppnåtts och ett mål inte är helt uppnått (låneskuld/invånare). Prognosen i årsredovisningen är även att det senare målet kommer att bli svårt att nå de kommande åren.

Vi bedömer utifrån återrapporteringen i årsredovisningen att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med fullmäktiges övergripande verksamhetsmål. I årsredovisningen redovisas en uppföljning för dessa övergripande mål. Måluppfyllelsen bedöms på en skala från 1-4 där 1 är uppnått och 4 ej uppnått/ej startat.

Av de sju mål som återrapporteras i årsredovisningen anses tre vara ”uppnått” (1) två vara ”inte helt uppnått, är på väg” (2), och två som ”ej uppnått, men påbörjat” (3). Utöver denna bedömning kommenteras måluppfyllelsen för de övergripande målen i en samlad bedömning inom respektive område. Återrapporteringen av nämndernas mål sker i ett särskilt avsnitt.

Balanskravet

Vi instämmer i kommunens bedömning av att balanskravet har uppfyllts. Resultatet vid avstämning mot balanskravet uppgår till 32,3 mnkr. Kommunen har avsatt medel till resultatutjämningsreserv om 12 mnkr.

Kommunens ekonomiska läge

Resultatet för kommunkoncernen uppgår avseende verksamhetsår 2013 till 54,0 mnkr vilket är 23,6 mnkr högre än föregående år. Resultatförbättringen beror främst på att skatteintäkterna har ökat mer än verksamhetens nettokostnader bl.a. till följd av försäljning av exploateringsfastigheter och bostadsrätter.

Av årsredovisningen framgår att årets resultat för kommunen uppgick till 51,7 mnkr, vilket är 28 mnkr högre än föregående år och 28,5 mnkr högre än budgeterat resultat. Avvikelsen mot budget är hänförlig till skatteintäkter (12,5 mnkr), ej ianspråktagen budgetmarginal (4,4 mnkr) och försäljningsintäkter från mark och bostäder (6,9 mnkr). Under året fick kommunen återbetalning av premier från AFA försäkring om 15,4 mnkr vilket delvis kompenserar ökade kostnader om 12,7 mnkr för pensionsavsättningar på grund av sänkt diskonteringsränta.

Verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar uppgår till 1.212,1 mnkr (1.184,0 mnkr 2012) och de totala skatteintäkterna inklusive statsbidrag och utjämnning uppgår till 1 281,5 mnkr (1 231,6 mnkr 2012). Verksamhetens nettokostnaders andel av skatteintäkter och statsbidrag uppgår till 94,5 procent (96,1 procent 2012) och fortsätter således att minska.

Soliditeten uppgick vid utgången av 2013 till 31 procent och har ökat jämfört med föregående år (28,4 procent 2012).

Ekerö kommun har under 2013 investerat för 141,7 mnkr, varav 46,3 mnkr avser balansenheter renhållning och VA. Finansieringen av årets investeringar har huvudsakligen skett med egna medel och således har ingen nyupplåning skett. Årets investeringsbudget uppgick till 176,6 mnkr vilket innebär att 80,3 procent av budgeten ianspråktagits.

Den långfristiga upplåningen (banklån) är oförändrad och uppgick vid årsskiftet till 374,3 mnkr.

Nämnderna inkl. central politisk organisation redovisar sammantaget ett överskott mot budget om 13,5 mnkr. Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden och Socialnämnden svarar för de största avvikelserna mot budget.

Till största del förklaras Kommunstyrelsens avvikelse av frånvaro och vakanser, reavinst vid försäljningar och att budgetmarginalen använts till mindre del under året. Socialnämndens underskott förklaras av fortsatt ökande behov inom hemtjänsten, ökande volymer inom särskilda boenden samt högre personalkostnader. Av underskottet hos Tekniska nämnden härrör sig 3,7 mnkr till fullmäktiges tidigare

beslut om att genomföra en extra satsning på underhåll av kommunens verksamhetslokaler.

Granskningen har dokumenterats i en särskild rapport.

Särskilda granskningsinsatser

Övergripande granskning av den interna kontrollen

Revisorerna har under en följd av år genomfört årliga intern kontrollprojekt. Projektets inriktning har förändrats över tiden i takt med att nämndernas arbete med intern styrning och kontroll har utvecklats. De senaste åren har projektet inriktats mot att granska och bedöma nämndernas arbete utifrån ett bredare perspektiv. Granskningen av den interna kontrollen sker utifrån ett perspektiv där såväl styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi, system för intern kontroll samt nämndernas ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat innefattas.

Den sammanfattande bedömningen är att Kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll i huvudsak är tillräcklig. Bedömningen är en sammanvägning av de områden som granskningen omfattar. Vi bedömer vidare att det finns system för styrning och uppföljning av ekonomi, verksamhet och kvalitet inom samtliga nämnder. Samtliga nämnder arbetar strukturerat med uppföljning på olika sätt, d.v.s. nämnderna har en kontinuerlig och systematisk uppföljning.

Kommunen saknar för 2013 alltså ett samlat system och riktlinjer för arbetet med intern kontroll. Arbetet med att ta fram gemensamma riktlinjer har dock återupptagits under året och ett reglemente för intern kontroll har antagits av Kommunfullmäktige 2014-02-18 §5. Reglementet gäller från och med 2014-03-01. Med ett gemensamt reglemente bör förutsättningarna för respektive nämnd och styrelse att bedriva ett arbete med intern kontroll stärkas.

- Revisorerna rekommenderar Kommunstyrelsen att utifrån sin ledande och samordnande roll säkerställa en utveckling av internkontrollarbetet samlat inom kommunen under kommande verksamhetsår i enlighet med fastställt reglemente.

Inom ramen för årets granskning har revisorerna även översiktligt granskat och bedömt Kommunstyrelsens och nämndernas arbete kring service och tillgänglighet, boendestöd inom Socialnämnden samt hantering av attestbehörigheter i ekonomisystemet.

Sammantaget bedömer vi att det pågår ett viktigt arbete med att förbättra kommunens service och tillgänglighet inom flera av nämnderna. Ekerö kommun deltar i Stockholm Business Alliance servicemätning. Mellan 2011 och 2013 har Ekerö kommun stigit 35 placeringar i ranking, från plats 39 (2011) till plats 4 (2013). Nöjd-

Kund-Index har ökat från 49 (2007) till 74 (2013).¹ Betygen innebär en markant förbättring för såväl bygglov, miljötillsyn som serveringstillstånd/tillsyn. Därtill har samtliga nämnder och Kommunstyrelsen tagit fram tjänstegarantier. Tjänstegarantierna är en del av kommunens kvalitetssystem och utgör den standardnivå som beskriver vad medborgarna kan förvänta sig av kommunens tjänster utifrån befintliga resurser, metoder, organisation och kompetens. Uppföljningen av tjänstegarantierna uppfattas skilja sig åt mellan nämnderna.

Den 1 januari 2015 ska en ny gemensam kundtjänst inrättas, vid namn Ekerö Direkt.

Avseende boendestöd inom Socialnämndens ansvarsområde kan vi konstatera att den uppföljning som har genomförts under året med efterföljande åtgärder i allt väsentligt ger goda förutsättningar för att ytterligare utveckla och följa verksamheten. I likhet med många andra kommuner har boendestödsverksamheten vuxit de senaste åren. Liksom andra kommuner har Ekerö kommun uppmärksammat några generella utmaningar, bland annat vikten av vägledning till handläggare för att avgöra vilka behov som bäst kan tillgodoses via boendestöd i förhållande till övriga insatser.

Efter genomförd granskning bedöms kommunens rutin för hantering av attestbehörigheter i allt väsentligt säkerställa en tillräcklig intern kontroll. Ett antal förbättringspunkter har dock identifierats, vilka har kommunicerats i samband med granskningen.

Granskning av övergripande planering av kompetensförsörjning

Revisorerna har granskat huruvida Kommunstyrelsen har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av kompetensförsörjningen.

Sammantaget visar granskningen att styrning och uppföljning av kompetensförsörjningen är ändamålsenlig. Kommunen upplever inte att kompetensförsörjningen framgent ska vålla några problem, och vi uppfattar inte att det finns några indikatorer idag på att det skulle behöva uppstå några betydande svårigheter i att rekrytera eller behålla personal. Kommunen befinner sig dock i ett något utsatt läge då man upplever konkurrensen från storstaden och närliggande kommuner. Detta innebär att kostnadsläget blir högre än vad det annars skulle behöva bli. Det är därför viktigt att kommunen fortsätter sitt arbete med att hitta faktorer som gör kommunen till en attraktiv arbetsgivare.

Rapporten har skickats till Kommunstyrelsen för kännedom.

Granskning av kommunens långsiktiga och strategiska styrning och planering inom äldreomsorgen samt grundskolan

Under året har en granskning skett av kommunens långsiktiga och strategiska styrning och planering inom äldreomsorgen samt grundskolan.

¹ (NKI redovisas på en skala 0 till 100, där 100 är högsta betyg).

Sammantaget visar granskningen att kommunen har en tillfredsställande långsiktig planering. Den ekonomiska flerårsplaneringen grundar sig på väl underbyggda analyser av demografi och efterfrågeförändringar respektive framtidsbedömning /omvärldsanalys. Barn- och utbildningsnämnden samt Socialnämnden har en tydlig och relevant planering för att möta efterfrågeförändringar. Revisorerna vill dock lyfta fram vikten av att redovisa alternativa lösningar och ekonomiska konsekvenser kopplat till olika handlingsalternativ.

Rapporten har skickats till Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden för kännedom och åtgärd i tillämpliga delar.

Granskning av tillförlitlighet i system och rutiner för kundfakturering

Revisorerna har låtit genomföra en granskning i syfte att bedöma tillförlitlighet i system och rutiner för kundfakturering.

Efter genomförd granskning bedömer vi att den interna kontrollen inom granskade nämnder avseende avstämningsrutiner för kundfakturering till stora delar är tillräcklig. Det finns dock skäl att stärka den interna kontrollen inom vissa områden. Efter genomförd granskning bedömer vi även att uppgifterna i redovisningen i allt väsentligt är aktuella, fullständiga och rättvisande.

Revisorerna vill särskilt lyfta fram behovet av att Kommunstyrelsen och nämnderna inom ramen för internkontrollarbetet identifierar och värderar risker kopplat till kundfakturering.

Rapporten har skickats till Kommunstyrelsen och nämnderna för kännedom och åtgärd.

Granskning av ändamålsenlighet och intern kontroll i AB Ekerö Bostäder

Lekmannarevisorerna i AB Ekerö Bostäder har genom särskilda insatser granskat om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

En översiktlig granskning har skett av bolagets efterlevnad av ägardirektiven samt om styrelsen fastställt obligatoriska styrdokument enligt gällande regelverk.

Efter genomförd granskning bedömer vi att bolagets styrdokument är aktuella och att frekvensen i fastställandet följer lagstiftningens krav, med undantag för fastställande av arbetsordning för styrelsen.

Vår sammanfattande bedömning är att bolaget med varierande grad av tydlighet återrapporterar tre av sex mål för ekonomi och finansiering i årsredovisningen för 2013. Vi kan, efter granskning av styrelseprotokollen för 2013, inte se att någon ytterligare rapportering kring dessa mål skett. Vi gör dock bedömningen att bolaget uppfyller målen i ägardirektiven.

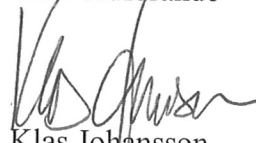
Lekmannarevisorerna har avgivit en särskild granskningsrapport.

Ekerö den 9 april 2014

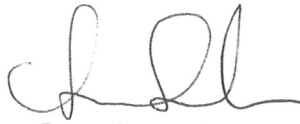

Gunilla Jerlinger
Ordförande

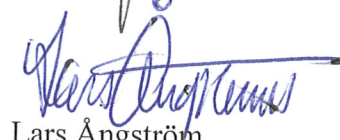

Kjell O Johansson
Vice ordförande

Jan Edvin Henriksson

Klas Johansson

Mats Palmberg

Lena Samuelsson

Lars Ångström